

Onderwerp

Subsidie Onderwijsroute Inburgering start schooljaar 2023

Opsteller	Golshid Al Eshaq	Behandeldatum	11 juli 2023
Programma	Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg	Status	Openbaar
Portefeuillehouder	C.M.H. Daemen		

Advies

1. Een meerjarige subsidie 2023-2024 te verlenen van € 172.000,- in 2023 en € 172.000,- in 2024 aan ROC Nijmegen voor het organiseren van de Onderwijsroute MBO, die start in 2023 voor 20 Nijmeegse inburgeringsplichtige asielstatushouders als onderdeel van de Wet inburgering 2021.
2. Een meerjarige subsidie 2023-2025 te verlenen van € 43.493,- in 2023, € 86.985,- in 2024 en € 43.493,- in 2025 aan de Hogeschool Arnhem Nijmegen voor het organiseren van de Onderwijsroute HBO/WO samen met de Radboud Universiteit, die start in 2023 voor 10 Nijmeegse inburgeringsplichtige asielstatushouders als onderdeel van de Wet inburgering 2021.
3. De subsidies voor 2024 en 2025 zijn onder voorbehoud van vaststelling van resp. de stadsbegroting 2024-2027 en 2025-2028 door de gemeenteraad.
4. Deze subsidies ten laste te brengen van het programma Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg, taakveld 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie (61423.S4267.44015).

Aanleiding

Op 1 januari 2022 is de Wet Inburgering 2021 (hierna Wi2021) in werking getreden. Samen met de gemeenten uit het Rijk van Nijmegen organiseren we de drie leerroutes waar inburgeraars onder de Wi2021 mee kunnen inburgeren. De drie leerroutes zijn:

1. *De B1-route*: via deze route beheersen inburgeringsplichtigen binnen maximaal 3 jaar de Nederlandse taal op niveau B1.
2. *De Zelfredzaamheidsroute (Z-route)*: deze route is voor inburgeringsplichtigen waarbij “de taal op B1-niveau beheersen” niet haalbaar is. Zij krijgen Nederlandse taallessen op A1-niveau en worden daarnaast voorbereid om mee te doen in de Nederlandse samenleving.
3. *De Onderwijsroute*: deze route heeft als doel om jongvolwassen inburgeraars voor te bereiden op doorstroom naar een reguliere opleiding op MBO/HBO/WO-niveau via een voltijds traject van gemiddeld 1,5 tot 2 jaar. Ze leren hier de taal op minimaal B1-niveau en krijgen deficiëntievakken zoals rekenen en Engels.

Een inburgeraar volgt één van de bovenstaande leerroutes die we als gemeente opnemen in een beschikking en waarvan we de voortgang monitoren.

De B1- en Z-route zijn in 2022 via een aanbesteding regionaal gegund aan vier taalaanbieders. De Onderwijsroute is destijds, vanwege vele onduidelijkheden over de financiering vanuit het Rijk, buiten de aanbesteding gelaten. In plaats daarvan hebben we namens het Rijk van Nijmegen de drie gecertificeerde onderwijsinstellingen in Nijmegen, het ROC Nijmegen (ROC) en de Hogeschool Arnhem Nijmegen (HAN) met de Radboud Universiteit (RU) als onder aanbieder, gevraagd een subsidieaanvraag in te dienen.

Het duurde langer dan gewenst om samen met de regiogemeenten en deze onderwijsinstellingen te komen tot een betaalbaar en uitvoerbaar aanbod, mede door de onduidelijkheden van het Rijk over de bekostiging van de Onderwijsroute en de inhoudelijke eisen van de Onderwijsroute vanuit de Wi2021. Landelijk hebben veel

gemeenten met dezelfde problemen geworsteld waardoor in veel gemeenten het organiseren van de Onderwijsroute met moeite tot stand is gekomen of in enkele gemeenten zelfs nog steeds niet is georganiseerd.

Nu de budgetten tot 2025 vanuit het Rijk zo goed als helder zijn en we met de onderwijsinstellingen tot overeenstemming zijn gekomen over de bekostiging en de werkafspraken, regelen we met dit voorstel de subsidie aan deze onderwijsinstellingen ten behoeve van de inburgeringsplichtige asielstatushouders die in 2023 met de onderwijsroute starten.

Beoogde impact

Met het verlenen van deze subsidies zorgen we ervoor dat we de Onderwijsroute binnen de Wi2021 kunnen aanbieden aan de inburgeringsplichtige asielstatushouders die onder deze nieuwe Wet vallen. Dit voorstel past bij de volgende ambitie in de stadsbegroting: 'We zorgen dat inwoners eigen regie kunnen voeren over hun leven, gezin en gezondheid en actief deel kunnen nemen aan de maatschappij. Men heeft respect voor elkaar en ondersteunt elkaar'. Het sluit aan bij het doel 'We stimuleren zelfstandigheid en zelfredzaamheid van onze (wijk)bewoners'.

Argumenten

1.1 We voldoen hiermee aan onze wettelijke plicht vanuit de Wi2021 om voor onze inburgeringsplichtige asielstatushouders de Onderwijsroute aan te bieden.

Door de samenwerking met het ROC en de HAN en de RU aan te gaan, bieden we als regio op diverse onderwijsniveaus (MBO, HBO en WO) de Onderwijsroute aan voor de inburgeringsplichtige statushouders in het Rijk van Nijmegen.

1.2 We kiezen voor een meerjarige subsidie voor inburgeraars die in februari (ROC) en september (ROC/ HAN/RU) 2023 starten

Vanuit de eerder geschetste onduidelijkheden door het Rijk hebben we, voor inburgeraars die in september 2022 en februari 2023 gestart zijn met de Onderwijsroute HBO/WO bij de HAN/RU, een tijdelijke oplossing gevonden door de betalingen voor deze inburgeraars op declaratiebasis te voldoen.

Voor inburgeraars voor de Onderwijsroute bij het ROC hebben we voor september 2022 een alternatief aanbod georganiseerd vanwege weinig deelnemers. Pas afgelopen februari is een volledige Onderwijsrouteklas MBO gestart.

We regelen daarom met dit collegevoorstel voor de Onderwijsroute door de HAN en de RU alleen voor de septembergroep 2023 een subsidie. En voor ROC voor zowel de februariegroep als de septembergroep. Vanwege het feit dat een Onderwijsroutetraject over meerdere kalenderjaren heen gaat, betreft het voor beide onderwijsinstellingen een meerjarige subsidie.

1.3 Hiermee vergroten we de kans dat nieuwkomers op langer termijn duurzaam richting studie en werk uitstromen.

Wanneer de Onderwijsroute succesvol is afgerond, kan men doorstromen naar een reguliere opleiding en daarbij gebruik maken van studiefinanciering. Een Nederlands diploma op zak biedt betere kansen op het vinden van een baan die past bij de ambitie en competenties van nieuwkomers. Dit vergroot de kans op duurzame uitstroom naar werk en verkleint de kans op uitkeringsafhankelijkheid.

1.4 We maken regionaal afspraken met de onderwijsinstellingen maar iedere gemeente regelt zelf de subsidie voor haar inburgeraars

Er is onderzocht om de subsidie voor deze onderwijsinstellingen voor het gehele Rijk van Nijmegen via de gemeente Nijmegen als centrumgemeente te laten lopen. Dit was echter onwenselijk vanwege de complexiteit van de Rijksbekostiging, BTW risico's en de verantwoording richting het Rijk achteraf. Hierdoor worden de colleges uit het Rijk van Nijmegen nagenoeg gelijktijdig middels dit voorstel gevraagd, eenzelfde besluit te nemen over de subsidie voor de voor hen geldende geschatte aantal inburgeraars. Zie ook schema 1 en 2 in paragraaf financiën.

Kanttekeningen

1.1 Landelijk commotie rondom (vervolg) Onderwijsroute

De structurele borging (zowel financieel als stelselmatig) van de Onderwijsroute per 1 januari 2026 is momenteel onduidelijk vanuit het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) omdat:

1. De financiële inzet voor de Onderwijsroute zoals nu ingericht structureel onvoldoende dekkend is. Dit is ontstaan vanuit een doorrekening met een te laag bedrag (inmiddels bevestigd door onafhankelijk onderzoek) en een te lage inschatting van het aantal inburgeraars.
2. Mede hierdoor ontstaan er zorgen over het niet tot stand komen van een landelijk dekkend aanbod.

Vanuit SZW is de gedachte dat een stelselwijziging een mogelijke oplossing zou bieden voor bovenstaand punten. Een mogelijke stelselwijziging is om de gehele organisatie van de Onderwijsroute bij de onderwijsinstellingen zelf te beleggen. SZW doet hier momenteel onderzoek naar.

Financiën

Trajectprijzen Onderwijsroutes MBO en HBO/WO kan gedekt worden

De prijs per persoon voor de Onderwijsroute MBO van het ROC bedraagt € 17.200,- en van de Onderwijsroute voor hoger opgeleiden van de HAN en de RU € 17.397,-. Vanuit het Rijk ontvangen we een specifieke uitkering (SPUK) per inburgeringsroute van € 10.324,- per persoon.

Voor de Onderwijsroute ontvangen we additioneel twee budgetten: een aanvullende SPUK Onderwijsroute, en een driejarige bijdrage via de septembercirculaire 2022.

Hiermee kunnen we de trajectprijzen volledig bekostigen. De kosten worden ten laste gebracht van het programma Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg, taakveld 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie (61423.S4267.44015).

Subsidie ROC

Onderstaand schema laat zien voor hoeveel asielstatushouders die van start gaan met de Onderwijsroute in 2023 er per gemeente subsidies verleend worden aan het ROC voor 2023-2024. Voor het ROC wordt uitgegaan van 2 groepen van 18 personen. Voor de verdeling van deze 36 personen over de deelnemende gemeenten is de verhouding aangehouden van de aantallen uit de beschikkingen van het Rijk. Het aantal van 18 per groep is aangehouden aangezien het ROC werkt met gemiddelde groepsgroottes van 18 leerlingen.

Schema 1. Subsidie ROC voor de uitvoering van de Onderwijsroute MBO, start 2023

	A.	B.	C.	D.
Gemeente	Verdeling 2 groepen van 18 over de gemeenten, die in 2023 van start gaan	Subsidieverlening totale ROC trajecten gestart in 2023 / trajectprijs € 17.200	Subsidieverlening 2023 aan ROC (voor in 2023 gestarte trajecten)	Subsidieverlening 2024 aan ROC (voor in 2023 gestarte trajecten)
Berg en Dal	4	€ 68.800,00	€ 34.400,00	€ 34.400,00
Beuningen	3	€ 51.600,00	€ 25.800,00	€ 25.800,00
Heumen	2	€ 34.400,00	€ 17.200,00	€ 17.200,00
Mook en Middelaar	1	€ 17.200,00	€ 8.600,00	€ 8.600,00
Nijmegen	20	€ 344.000,00	€ 172.000,00	€ 172.000,00
Wijchen	4	€ 68.800,00	€ 34.400,00	€ 34.400,00
Druten	2	€ 34.400,00	€ 17.200,00	€ 17.200,00
Totaal Rijk van Nijmegen	36	€ 619.200,00	€ 309.600,00	€ 309.600,00

Subsidie HAN/RU

Onderstaand schema laat zien voor hoeveel asielstatushouders, die in september 2023 van start gaan met de Onderwijsroute, er per gemeente subsidie verleend wordt aan de HAN/RU. De bedragen zijn gebaseerd op de aantallen in de beschikking van het Rijk, waarvan aangenomen wordt dat 25% naar de Onderwijsroute gaat en daarvan 1/3^e deel naar het HAN/RU, gecorrigeerd met de aantallen die al in februari 2023 gestart zijn en via facturen in rekening zijn gebracht.

Schema 2. Subsidie HAN/RU voor de uitvoering van de Onderwijsroute HBO/WO, start 2023

Gemeente	Aantallen voor subsidieverlening vanaf sept 2023	Subsidieverlening totale HAN/RU traj. gestart sept. 2023 / trajectprijs € 17.397	Subsidieverlening 2023 aan HAN/RU (voor in 2023 gestarte trajecten)	Subsidieverlening 2024 aan HAN/RU (voor in 2023 gestarte trajecten)	Subsidieverlening 2025 aan HAN/RU (voor in 2023 gestarte trajecten)
Berg en Dal	1	€ 17.397	€ 4.349	€ 8.699	€ 4.349
Beuningen	2	€ 34.794	€ 8.699	€ 17.397	€ 8.699
Heumen*	1	€ 17.397	€ 4.349	€ 8.699	€ 4.349
Mook en Middelaar	1	€ 17.397	€ 4.349	€ 8.699	€ 4.349
Nijmegen	10	€ 173.970	€ 43.493	€ 86.985	€ 43.493
Wijchen	3	€ 52.191	€ 13.048	€ 26.096	€ 13.048
Druten	1	€ 17.397	€ 4.349	€ 8.699	€ 4.349
Totaal Rijk van Nijmegen	18,0	€ 330.543	€ 82.636	€ 165.272	€ 82.636

Subsidievaststelling op basis van werkelijk aantal doorlopen trajecten

We stellen de subsidies bij alle onderwijsinstellingen vast op basis van daadwerkelijk doorlopen trajecten. Ook als dit meer trajecten betreffen dan het aantal waarop deze subsidietoekenning is gebaseerd. In dat geval wordt de subsidie hoger vastgesteld.

We worden door het Rijk gefinancierd op basis van de daadwerkelijk gehuisveste inburgeraars waardoor we geen risico lopen niet voldoende financiering te hebben voor een vaststelling op basis van de werkelijke doorlopen trajecten. In de praktijk kunnen zich echter situaties voordoen waarin de bekostiging wél onder druk komt te staan:

Risico's bij uitzonderingen

Onderbezetting gedurende traject Onderwijsroute MBO (ROC)

Een groep bij het ROC is kostendekkend met 18 deelnemers. Het ROC heeft zich bereid getoond akkoord te gaan met een minimaal aantal deelnemers van 14 per groep waarbij het risico tussen 14 en 17 deelnemers voor het ROC is. Een gestarte groep heeft daarom per definitie minimaal 14 deelnemers.

Bij wijziging van route tijdens het traject kan deze groep onder de 14 deelnemers uitkomen. Het ROC krijgt echter de garantie dat alle deelnemende gemeenten samen minimaal 14 deelnemers bekostigen. Mocht dit zich voordoen dan wordt het ontbrekende bedrag door de deelnemende gemeenten in verhouding aangevuld. Per 'ontbrekende deelnemer' kan dit voor Nijmegen maximaal € 7.000 aan extra kosten betekenen per deelnemer. Deze kosten kunnen we opvangen binnen de inburgering en integratie middelen.

Te weinig deelnemers opstarten groep Onderwijsroute MBO (ROC)

Groepen worden pas opgestart bij een minimaal aantal van 14. Als het aantal deelnemers minder dan 14 is, zullen we met het ROC in gesprek gaan. Dan wordt gezamenlijk gekeken naar een passende oplossing.

Wisseling van leerroute en/of aanbieder

Bij zowel de Onderwijsroute MBO (ROC) als de Onderwijsroute voor hoger opgeleiden (HAN/RU), kan het om diverse redenen in de praktijk voorkomen dat de inburgeraar moet wisselen van leerroute en/of aanbieder. In zulke gevallen is reeds een deel van de kosten gemaakt door de aanbieder en is het onvermijdelijk om dubbele kosten te maken. Door de afspraken die we maken met de aanbieders proberen we deze kosten zo veel mogelijk te beperken.

Vervolg

ROC Nijmegen en de HAN en de RU worden met een beschikking op de hoogte gesteld van dit besluit. In de subsidiebeschikking staan gedetailleerde afspraken over de te leveren prestaties, monitoring en verantwoording. In de subsidievoorwaarden wordt ook opgenomen dat wanneer het daadwerkelijke aantal inburgeraars afwijkt van het aantal dat opgenomen is in de subsidietoekenning, de hoogte van de subsidie hoger of lager kan worden vastgesteld.

Voor komende schooljaren is het wenselijk om over te gaan tot een inkoopconstructie via een aanbesteding. Dit vanwege het praktische gemak met betrekking tot de facturatie voor zowel ons als gemeenten, als voor de onderwijsinstellingen. Met de regiogemeenten onderzoeken we op welke termijn een aanbesteding wenselijk en haalbaar is. Hierover houden we nauw contact met het ROC en de HAN/RU.

Bijlage(n)

1. Concept beschikking subsidie ROC Nijmegen Onderwijsroute MBO 2023-2024
2. Concept beschikking subsidie HAN en RU Onderwijsroute 2023-2025
3. Subsidieaanvraag ROC Nijmegen Onderwijsroute MBO 2023-2024
4. Subsidieaanvraag HAN en RU Onderwijsroute 2023-2025